

PARAULES COM A EXCUSA

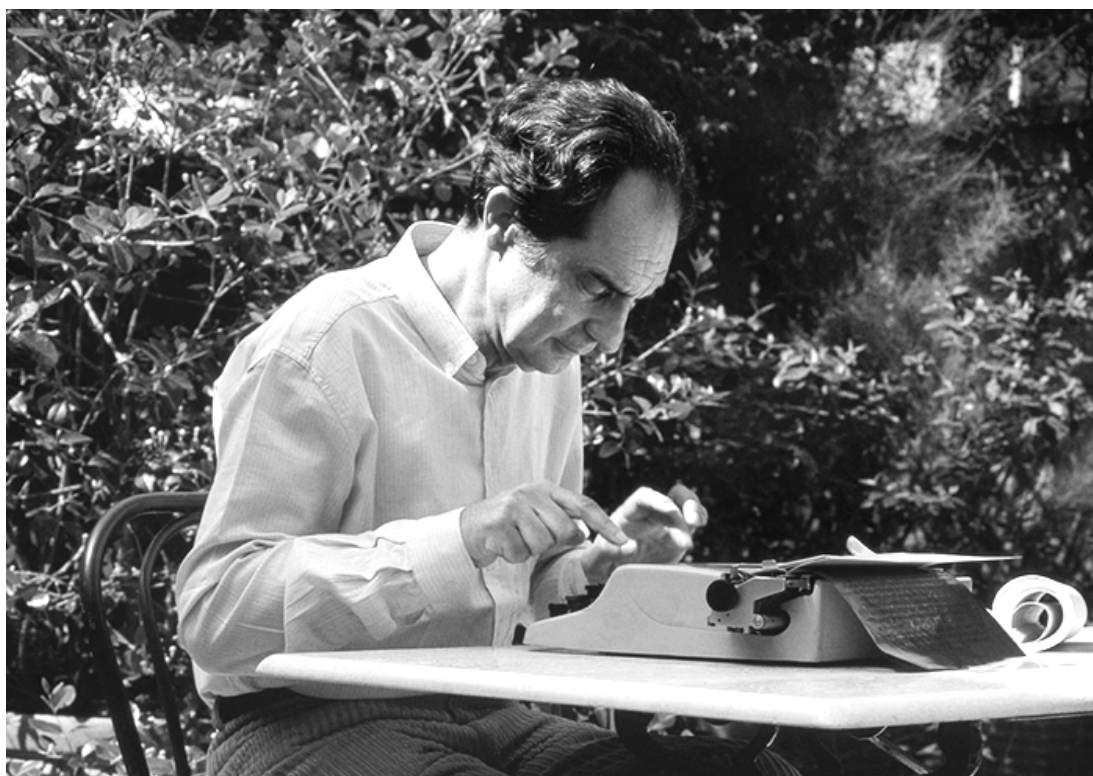
Transcripció de la conferència d'obertura de la Jornada de Benvinguda al Curs 2019/2020 de la Facultat de Belles Arts, Universitat de Barcelona.

Organitzada per Montse Morcate.

Anna Dot, 2019

Estic molt contenta d'estar aquí. I us ho dic molt honestament. Sona molt tòpic, però va en sèrio. Us explicaré per què estic tan contenta d'estar aquí ara mateix, de veritat, per què em fa tan feliç tocar aquesta fusta, que m'enlluerni aquesta llum, entreveure-us en la foscor i sentir com puc treure la veu de dins meu alhora que vosaltres respireu... Estic segura que ho entendreu tot.

Fa pocs dies, quan vaig començar a pensar que s'aproximava la data d'aquesta xerrada, em va venir por. Vaig recordar la història de la mort de l'escriptor italià Italo Calvino.

Resulta que el sis de juny de l'any 1984 algú de la Universitat de Harvard va convidar a Calvino a preparar-se una sèrie de conferències sobre la poesia. Com ha explicat l'Esther Calvino, que va ser la seva dona i vivia amb ell, en aquell encàrreg, la paraula "poesia" feia referència a "toda forma de comunicació poética –literaria, musical, pictórica–".

L'Esther afegeix que "Esta libertad fue el primer problema que Calvino tuvo que afrontar, convencido como estaba de que la constricción es fundamental para la creación literaria". Aquí, podríem canviar la paraula "literaria" per "poètica" i aleshores ens serviria per dir que, segons Calvino, i hi estic bastant d'acord, "la constricción es fundamental para la creación poética", és a dir, "para toda forma de comunicació: literaria, musical, pictórica...". L'encàrreg de Harvard entenia que aquestes conferències es presentarien al llarg del curs 1985-1986. L'Italo se les va preparar a París, i les havia de llegir quan arribés a Harvard. Es troben recollides al llibre "Seis propuestas para el próximo milenio" i, en realitat, només n'hi ha cinc, de postes. Són:

- LEVEDAD
- RAPIDEZ
- EXACTITUD

- VISIBILIDAD

- MULTIPLICIDAD

Al capítol "EXACTITUD", trobem una manifestació del motiu pel qual només n'hi ha cinc, encara que al títol se n'anuncien sis. Ho veiem en una nota al peu que m'imagino que va escriure l'Esther.

Para los antiguos egipcios el símbolo de la precisión era una pluma que servía de pesa en el platillo de la balanza donde se pesaban las almas. Aquella pluma ligera se llamaba Maat, diosa de la balanza. El jeroglífico de Maat indicaba también la unidad de longitud, los 33 centímetros del ladrillo unitario, y también el tono fundamental de la flauta.

Estos datos proceden de una conferencia de Giorgio de Santillana sobre la precisión de los antiguos en la observación de los fenómenos celestes, conferencia que escuché en Italia en 1963 y que tuvo en mí una profunda influencia. Desde mi llegada aquí * pienso a menudo en Santillana, porque me sirvió de guía en mi primera visita a Massachusetts en 1960. En recuerdo de su amistad inicio esta conferencia sobre la exactitud en la literatura con el nombre de Maat, diosa de la balanza. Tanto más cuanto que la Balanza, Libra, es mi signo zodiacal.

Trataré ante todo de definir mi tema. Exactitud quiere decir para mí sobre todo tres cosas:

- 1) un diseño de la obra bien definido y bien calculado;
- 2) la evocación de imágenes nítidas, incisivas, memorables;

* **Calvino** alude a Harvard, adonde en realidad no llegó.

Calvino va morir una setmana abans d'arribar a Harvard per encetar el cicle de conferències. L'Esther va decidir publicar les conferències de manera pòstuma i, al pròleg, explica que el capítol sis s'hauria anomenat "Consistència" i que s'hauria referit a la història de Bartleby l'escrivent, de Herman Melville. Com us deia, quan la Montse em va convidar a fer aquesta xerrada, vaig recordar

aquesta anècdota. Fan com soc dels Calvino, vaig retornar al llibre aquest, per buscar aquell moment en què ell s'havia preparat per fer referència a la seva arribada a Harvard... M'encanta com va anticipar en què pensaria quan arribés allà, i m'inquieta el fet que finalment no hi va arribar perquè va morir... però en vida l'Italo ja sabia que, quan arribés allà, "pensaria a menudo en Santillana" i recordaria el primer moment en què havia estat a Harvard. Plans de temps que, per la impossibilitat que porten implícita, em semblen totalment poètics.

El cas és que encara em vaig espantar més quan vaig tornar al llibre i vaig descobrir que l'Italo va morir en un dia com avui: el 19 de setembre de 1985. I és per això, que em va venir por. Em va venir por de preparar-me massa i morir abans d'arribar aquí o, fins i tot, morir a les portes d'aquí o, fins i tot, morir aquí, asseguda, abans de pronunciar la primera paraula. No passar del primer alè que em permetria tot seguit pronunciar la primera paraula. Morir en públic. Morir davant de gent jove, pobres. Gent a qui desconec. I jo, que no m'he casat, no tinc a ningú que podria recollir els meus escrits preparatoris.

I, al final, és per això que estic tan contenta d'estar aquí. Perquè, si hi soc, és perquè no soc morta. He esperat tant com he pogut a preparar-me aquestes paraules i aquestes imatges, confiant que, com més tardés, més enganyaria a la mateixa mena de mort que va anar a buscar a l'Italo. Aquella mort traidora que, veient com el pobre Italo s'havia arribat a preparar per un moment futur, li va jugar la mala passada de no deixar-lo arribar mai allà on ell esperava arribar. He intentat escapar d'ella, com us deia. L'he intentat enganyar, fent veure que jo no m'estava preparant pas res, ui no, què va, com si avui no hagués d'arribar mai, com si jo no l'estigués esperant per res del món aquest dia, ni molt menys aquest moment. També he intentat retardar tant com he pogut el moment d'anticipació aquest en què us dic que estic molt contenta de ser aquí. És una anticipació perquè, en el moment

d'escriure-ho, jo ja sabia que estaria molt contenta. Ho sabia abans d'arribar aquí, que no vol dir que estigués contenta abans d'arribar. Més aviat el contrari... Estava inquieta. Temia morir. Bé, jo sabia que, si arribava aquí, estaria contenta, però no ho he escrit fins a última hora. I ara, com a senyal de victòria perquè he enganyat a la mateixa mena de mort que es va emportar a l'Italo, començo amb aquestes últimes paraules que m'he preparat.

Estic molt contenta de ser aquí. Fota't, mort. Segur que l'Italo estaria content. Serveixi tot això com una mena d'homenatge als Calvino i serveixi, també, com una introducció a les coses que us voldria compartir. Evidentment, que hagi esperat fins a última hora a preparar-me aquestes paraules no vol pas dir que no hi hagi pensat.

Venint cap aquí, al tren, hi havia un home assegut al meu davant. Revisava uns papers com aquests meus. N'he llegit el títol, en negreta, que deia: "Institut d'història Jaume Vives" i entre parèntesi "dinou de setembre de 2019". M'he imaginat que avui ell i jo anem a fer el mateix. Per moments, he estat molt temptada d'explicar-li això de l'Italo i l'alta probabilitat que ell i jo tenim de morir avui. Fins i tot, he pensat en proposar-li canviar-nos els papers, així potser desorientaríem la mort. Però no l'he volgut espantar. Semblava més nerviós que jo. Espero que encara sigui viu.

Feta aquesta introducció, us explicaré el títol:

Paraules com a excusa.

Paraules, per dir alguna cosa.

La Montse em va demanar un títol per aquesta xerrada i, ja intentant evitar la mort, tot i que d'una manera inconscient, vaig dedicar poca estona a pensar-hi. Un títol per a una xerrada per donar la benvinguda al nou curs, als nous estudiants de la facultat de belles arts.

Vaig pensar-hi poc, estava entre "Random", "qualsevol cosa"... finalment, apostant per un conjunt de paraules que en aquell moment em va semblar mitjanament poètic, vaig escriure "Paraules com a excusa", i ho vaig enviar a la Montse. Tot i així, en realitat, allò en què pensava, el què volia dir de debò de debò era

PARAULES (PER DIR ALGO)

Així, incorrectament. Algo. i el "per dir algo" hauria de pronunciar-se així, en veu baixa. Com quan respos qualsevol cosa per sortir del pas.

Un títol que anomenés la cosa que se'm demanava: paraules.

Paraules, per dir algo, perquè podria tractar-se de qualsevol cosa.

Les paraules són disfresses. Les paraules que fan aquest títol van ser, en aquell moment, una disfressa que amagava que, en realitat, el passat 18 de juliol no tenia ni la més remota idea de què us voldria dir, si finalment arribava aquí amb vida. I això és una cosa que, fa deu anys, quan em trobava aquí mateix, a dins d'aquesta sala, no sabia. Ignorava per complet que les paraules són disfresses i ho seguia ignorant quan vaig marxar d'aquí després de graduar-me. No és un retret.

A vegades, les paraules són excuses que ens permeten no afrontar allò que realment hauríem d'afrontar. Són gats que rodegen la presa, s'hi aproximen tant com poden, però no s'hi arriben a llançar al damunt.

VÍDEO GAT STALKER: <https://www.youtube.com/watch?v=fzzjgBAaWZw>

Les paraules són com una gran procrastinació. Com un dit índex que assenyala al cel, però que en si mateix, aquest índex no és el cel mateix ni res que se li assembli.

VÍDEO LOOKING UP - FRANCIS ALÿS: <https://vimeo.com/130939419>

Fa alguns anys, quan em trobava aquí mateix, i seia on seieu vosaltres, on sec jo ara crec que hi havia l'Albert Serra. Em sembla que era el 2011, no ho sé. Bé, el cas és que vestia tot ell de negre i portava unes ulleres de sol que, tot i la foscor d'aquesta sala, no es va treure.

Crec que un any abans, o potser després, pel carnaval de Torelló, el meu poble, em vaig disfressar de Michael Jackson i, en tota la nit, com si fos l'Albert Serra, tampoc em vaig treure les ulleres.

M'ajudaven a estar seriosa, a fer un paper. A vegades, les paraules són com aquelles ulleres. Unes quantes paraules poden servir per disfressar-te de persona romàntica, dramàtica, tràgica, simpàtica, educada... I sovint pots jugar-hi. En algunes ocasions, és divertit jugar a ser mal educada. Dir: A veure, quines paraules necessito per vestir-me, ara, de mal educada? I provar-ho i veure com et queden. I no passa res.

Recordo poc del què l'Albert Serra va dir-nos, crec que no vaig entendre res. En general, entenc poques coses. Quan estudiava em pensava que era normal, perquè encara era estudiant. Però ara veig que no. Que la gent de la meua edat sembla que entén les coses i jo no. Intento consolar-me pensant en el què ens va explicar una vegada una professora d'aquesta facultat, la Laura Mercader, de l'assignatura de Teoria de l'Art. Ens demanava que llegíssim textos de teòrics com Lacan i ja no sé qui més i em va quedar especialment gravat a la memòria un comentari que va fer. Va dir-nos: "Si quan llegiu aquests textos, no enteneu res, penseu que no és culpa vostra. És culpa de l'autor, que no sabia escriure, que no sabia comunicar d'una manera clara". He pensat en aquell comentari

moltíssimes vegades i realment em fa sentir millor. Però bé, jo parlava de l'Albert. No vaig entendre res. De fet, només recordo que ens va dir: de tots vosaltres, només un u per cent aconseguirà viure d'això. En el seu moment em va indignar molt i reconec que em segueix indignant.

Penso: viure de què? I aquesta és una de les coses en les que he pensat, sovint, des que vaig rebre la invitació de la Montse. Si l'Italo hagués arribat a Harvard, hauria pensat "a menudo en Santillana". Si jo he arribat aquí, puc dir que durant la meva estona aquí, penso "a menudo en Albert Serra". I em pregunto, què us puc dir, jo, que us serveixi? I de què us servirà tot això que us vinc a dir.

A mi, aquell comentari de l'Albert Serra em va indignar. Que només un u per cent viuríem d'això. Us he de dir que mai, mai, mai m'ho he cregut. Primera, perquè no sabem què és aquest "això" al qual es va referir l'Albert i, segona, perquè aquesta frase no compleix amb cap de les sis propostes que l'Italo feia per al nou mil·lenni: no és lleu, ni ràpida, ni exacte, ni visible, ni múltiple. D' "això" que s'estudia aquí no en surt una font de subsistència. Sinó que cadascú se la fa i la troba com bonament pot i, excepte aquelles a qui la mort les ha anat a buscar, totes vivim de mil millions d'altres coses, coses molt més incontrolables que tot això.

Però bé, ara mateix no tinc massa clar que fos això el què volia dir-vos i crec que m'estic liant.

Volia dir-vos alguna cosa que us serveixi i totes aquestes paraules sobre l'Albert Serra i les ulleres de sol no em deixen avançar.

Arribada aquí, vaig deixar un moment la preparació del text. Me'n vaig anar a fer alguns encàrregs, pensant que així no només procrastinaria, sinó que també, I SOBRETOT, distreuria la mort. Caminant, vaig adonar-me que de la meva trajectòria us he explicat més aviat poc. Tampoc sé si té gaire interès, però és el que promet la descripció d'aquesta xerrada al programa de la jornada, oi? Visc

a Torelló, poble on he crescut i on tenim una escola d'art. Als 16 anys vaig anar a veure l'Eli, la directora, i li vaig dir que, si mai necessitava algú que li donés un cop de mà, jo estava disposada a fer-ho. Si calia, ho faria gratuïtament. M'imaginava escombrant l'escola, només per estar allà. Mai em vaig imaginar fent de repartidora. Van passar nou anys de llarga espera, en què vaig treballar fort en ludoteques i vaig començar a escriure articles en què parlava sobre art i sobre la meva adolescència jugant a bàsquet, fins que l'Eli em va trucar i em va dir que necessitaven una monitora pel casal d'estiu i que, si volia, em guardaven aquella plaça. Així és com vaig entrar a l'escola d'art de Torelló, on encara treballo. Ara substitueixo a l'Eli, que està de baixa fins a gener. Això vol dir que soc la directora de l'escola en funcions i vol dir, també, que la lio bastant cada dia. M'equivoco, m'oblido de coses, tinc informació mal entesa i confonc a la gent. Soc una mica un desastre. Com que necessitava sortir un moment per abandonar aquest text una estona i enganyar a la mort, vaig anar caminant, a repartir els futilletons de l'oferta de cursos de l'escola pels centres educatius de Torelló. Això és una tasca que fa la directora, sí.

Tot caminant i veient la canalla de cada centre vaig pensar que, de fet, fins ara, en aquesta presentació no us dic gairebé res del què en realitat us volia dir i se'm va ocórrer que, com Calvino, podria fer sis propostes pel nou curs. Cada proposta diria alguna de les coses que sí que us vull dir i que espero que us siguin útils. A estones, caminant i pensant en tot això, em vaig sentir fins a cert punt pedant, orgullosa... no sé quina seria la paraula. En tot cas, vaig pensar, que vaia flipada, aquí, pensant-me com en Calvino. Però com que aquesta mena de pensaments és d'aquells que impedeix seguir caminant que no poden portar-te enlloc, de seguida el vaig descartar i el vaig abandonar en un marge. Deia, sis propostes. Bé, la sis no me la prepararé, com Calvino. L'he mencionat a algú, abans d'entrar, només per si em moro abans d'acabar. Així, aquesta persona podrà fer com l'Esther i podrà dir "sí, sí, l'Anna volia fer tal cosa, deixant-ho tot a mans de no sé què...". La veritat és que li

tinc bastant apreci a la persona que faria d'Esther, i seria un puntasso per ella poder dir això, però espero no donar-li aquest petit plaer i seguir en vida quan arribi a la sisena proposta.

Us he de confessar, abans de fer-vos les sis propostes, que preparar-me aquesta presentació ha estat, a estones, com escriure una novel·la de terror i espantar-me a mi mateixa. Els deu passar, això, als autors i autores de novel·les de terror? Que tenen por de les seves pròpies paraules? Que tenen por d'allò que estan escrivint o que s'imaginem que escriuran? La meva consciència em deia: Anna, cuidadu, que estàs jugant amb la mort.

Anem a les propostes.

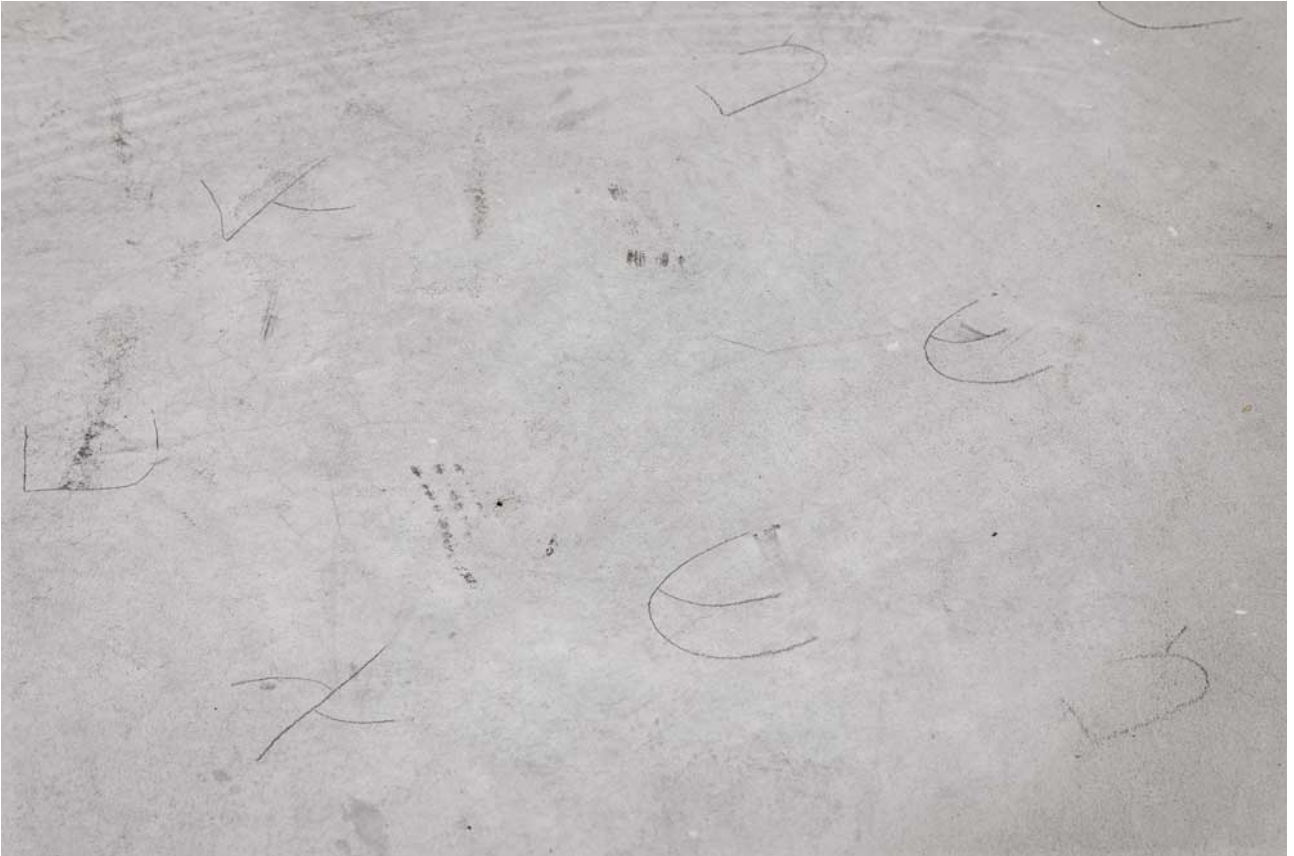
Proposta número 1: L'amor.

L'amor és un tema important. De fet, a vegades m'he sentit dir a mi mateixa que l'amor és el més important. Quan vaig de guai, me n'avergonyeixo i sovint penso que algun dia negaré haver-ho dit. Però ara mateix n'estic convençuda. Mai ho he confessat a tanta gent alhora, però ara ho faré: absolutament tots els meus escrits i absolutament tots els meus projectes són cartes d'amor. D'aquí allò de que les paraules són disfresses i bla bla bla. Les paraules, per a mi, són disfresses per amagar cartes d'amor i de desamor.

Això va ser una carta d'amor:

Això va ser una carta de desamor:

Això va ser una carta d'amor:

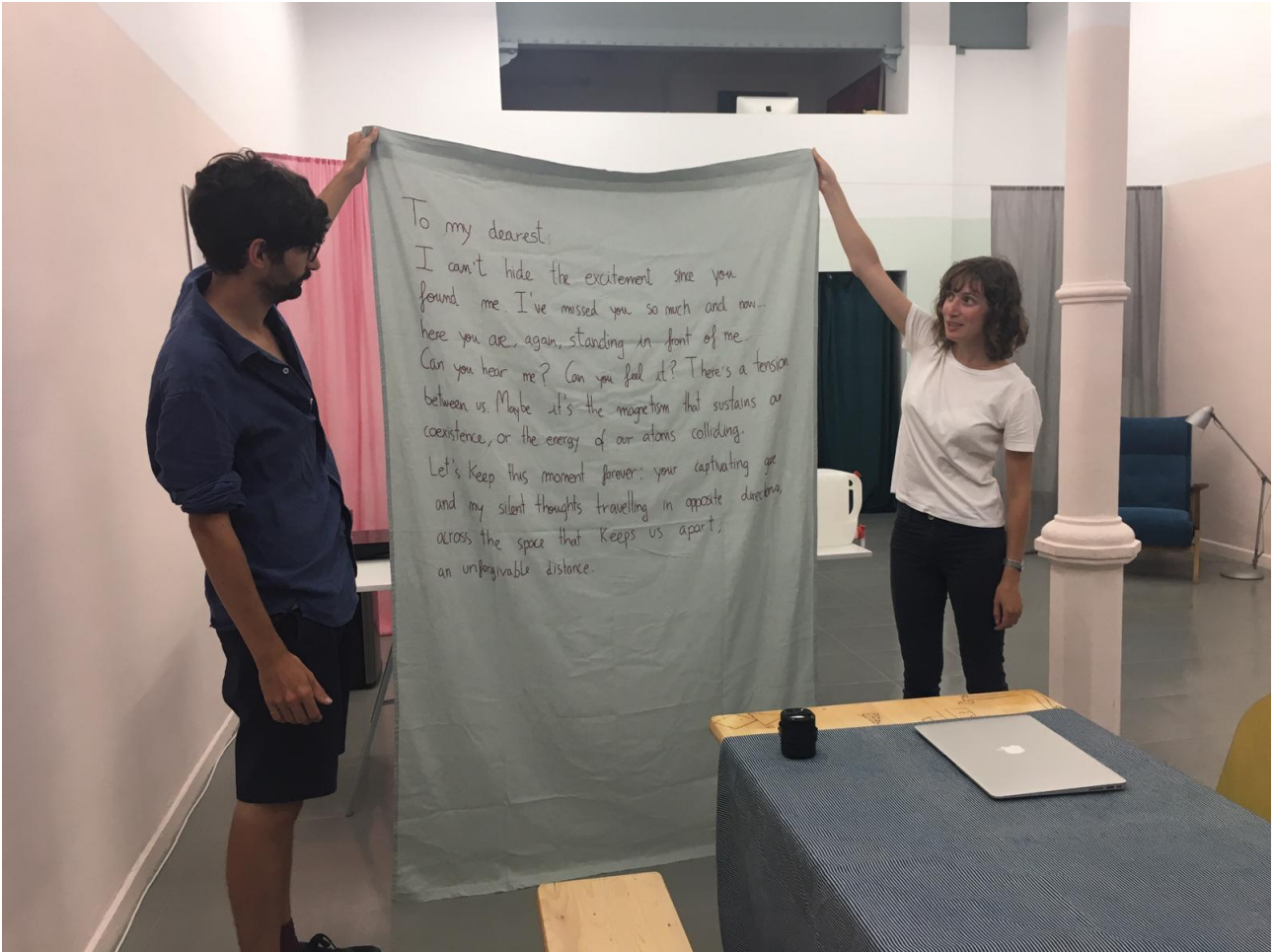

Això va ser una carta de desamor:

Fa poc que he acabat un doctorat al departament de Traducció, Interpretació i Llengües Aplicades de la Universitat de Vic. La tesi és una carta d'amor. S'amaga rere paraules acadèmiques, construccions formals, conceptes teòrics tipus "posttraducció", "*living on derrida*"... però estic convençuda que a l'acadèmia passa això: els articles acadèmics són només cartes d'amor. O desamor. Confessions amagades rere disfresses academicistes, i ningú diu el que realment vol dir. Amb el temps, estic perdent la vergonya i em torno literal.

Això que estic fent ara és una carta d'amor:

Potser m'estic tornant massa literal, o potser només necessitava equilibrar la balança després d'una obra tan abstracta com ho ha estat la tesi.

En tot cas, m'he enamorat moltes vegades. El 2013 em vaig enamorar d'un traductor, en Jan Monsalvatje, que s'ha convertit en un dels meus amics més estimats. Per ell, vaig obsessionar-me amb el món de la traducció, o vaig trobar la manera de posar paraules a la separació irreconciliable que jo sentia que hi havia entre el subjecte del meu amor i jo mateixa. La traducció és impossible, perquè les llengües són sistemes de pensament. Cada llengua és un sistema de pensament diferent i no n'hi ha dos que puguin equivaldre. En tota traducció, hi haurà sempre una petita separació.

Aquesta és la teoria de la traducció. I d'aquí, pensant tot això, vaig començar a pensar, també, en les possibilitats de l'error de traducció automàtica i vaig escollir fer un màster que tractés sobre obres d'art digitals, només perquè en Jan havia fet un projecte artístic amb un error de traducció automàtica,

El tema em va fascinar tant, que no podia parar de parlar-ne amb tothom. Vaig compartir els meus dubtes amb amigues artistes com el col·lectiu Nenazas, l'Irene Solà, en Daniel Jacoby, en Miguel Ángel Tornero i l'Eugenio Tisselli, que havien fet obres relacionades amb algunes qüestions que a mi em feien pensar amb la traducció i amb les separacions. Com que soc molt fan d'Hydrogenesse i els volia conèixer, i sabia que havien fet un treball sobre Alan Turing, tot el tema em va servir com a excusa per posar-m'hi en contacte i demanar-los pels seus processos de treball. Amb tots ells, vaig plantejar una expo col·lectiva i la vaig presentar al concurs de Can Felipa Arts Visuals, d'aquí

Barcelona, perquè em donessin diners per poder-la portar a terme. Vam tenir la sort que va ser seleccionada i així va ser com vam poder fer "En altres paraules".

D'allà, me'n vaig anar al departament de traducció de la universitat de Vic, per preguntar-li a una catedràtica en traducció de Manlleu, la Pilar Godayol, aviam què n'opinava ella, de tot això, i em va dir: "Anna, has de fer una tesi doctoral sobre això". I jo vaig fer la disfressa més opaca possible per amagar tot això que ara us he dit de manera tan lleugera.

El cas és que res d'això va passar perquè tingués cap mena d'expectativa concreta. Totes aquestes paraules van ser només excuses per estar amb qui jo volia estar. I per parlar de l'amor en coberta, per seguir confiant que algun dia, el subjecte del meu amor ho veuria claríssim, ho entendria tot, i em correspondria.

En cap cas m'arrepenteixo de res del què he fet per amor.

2- El foc.

Cal distingir: No pel fet que l'amor sigui el més important, hem de fer les coses per amor a l'art. No, de fet, a l'art no se n'hi ha de tenir cap d'amor. La setmana passada, vaig explicar a en Francesco Giaveri, comissari italià que treballa a la Galeria ADN, que avui estaria aquí i que encara no m'havia preparat res, però que volia explicar-vos alguna cosa que us servís. Generós com és em va donar una idea. "Tienes que empezar contándoles lo de Jean Cocteau."

- Jean Cocteau? Jo no sabia ni qui era aquest senyor.

"Sí. Eso de que una vez le preguntaron: Oye, Jean, si el Museo De Orsay estuviera en llamas, ¿qué salvaría?, y el respondió: El fuego".

Davant d'això, vaig recordar que aquí, en aquesta facultat, un dels millors professors amb qui em vaig topar en els quatre anys del grau ens havia explicat més d'una vegada un cas similar. El de no sé quin director de cinema, que en ser convidat a fer una xerrada d'obertura de curs en una acadèmia de cinema (una mica com això nostre d'avui), va recomanar a tots els estudiants que cardessin el camp d'allà dins i sortissin a caminar amb una càmera i comencessin a fer cinema de veritat. Crec que parlava de Werner Herzog i el professor que ens ho deia era en Job Ramos, que avui no és aquí. No crec que ens haguem de prendre a Herzog de manera literal. Més aviat penso que el què ell volia, en realitat, era que tots aquells estudiants de cinema sortissin de l'acadèmia de cinema amb decisió i li regalessin una escena com la del pingüí nihilista que havia gravat a l'Antàrtida, però amb joves humans.

VÍDEO HERZOG PINGÜÍ NIHILISTA: https://www.youtube.com/watch?v=mnTU_hJoByA

Quina relació hi ha entre el foc que Cocteau salvaria i els ànims d'enviar-nos a veure món i a treballar de veritat, fora del món universitari, de Herzog? Jo diria que és la falta d'amor a l'art. No cal. No cal estimar l'art. No cal adorar allò que fem com si fos l'obra de la seu, la gran obra. No. Perquè el què fem aquí no és gens important. A ningú li va la vida amb el què fem les que treballem al context de l'art. Hauríem de poder cremar-ho tot i quedar-nos tan amples.

Amb tot això també recordo una professora que vaig conèixer a Londres, quan just després de graduar-me i després de la mort de'n Francesc, vaig anar a fer un curs intensiu d'un mes, a l'estiu, en una escola d'art d'allà. La professora ens va demanar que escrivíssim un text sobre una exposició de la Whitechapel. En aquella expo, que era col·lectiva, hi havia obres de Peter Liversidge. En Peter escriu propostes que després s'activen perquè, en el moment en què les exposicions es posen en marxa, es porten a terme. M'agrada molt el treball de'n Peter.

La meva preferida és aquesta.

El cas és que, com ell, jo també vaig voler fer un text que anés de propostes. Es deia "5 proposals". En aquells moments jo encara no coneixia les sis propostes de l'Italo. Si les hagués conegut, potser l'hauria anomenat "6 proposals". Vaig redactar un text a base de propostes. Quan el vaig portar a classe i la professora el va llegir, el va estripar sense donar-me'n cap motiu i sense cap signe d'agressivitat. Simplement, el va estripar. Va somriure, se li veia un somriure honest, i em va dir que

en fes un altre. Sense entendre res, en vaig fer un altre. Que m'estripés el primer text va ser com que es cremés el Museu de Orsay i deixéssim que tot el seu interior quedés reduït a cendres. El segon text que vaig fer, que es segueix dient "5 proposals",¹ té alguna cosa que mai més he aconseguit en cap de les cartes d'amor i desamor que he fet posteriorment. També és veritat que ningú mai més m'ha estripat res a la cara, ni tampoc ningú ho havia fet mai abans (tot i que em consta que en aquesta facultat hi havia qui ho feia). Potser el Museu de Orsay només pot cremar una vegada?

Tot per dir-vos que, com Cocteau, si és que ho va dir ell, el que em sembla més important de tot el que fem en un lloc com aquest és la possibilitat que tenen totes les coses de ser destruïdes i que, després del foc, la vida, el món, o l'univers segueixin com si res. La possibilitat del foc, en aquest cas, crec que és realment alleugeridora i l'hauríem de tenir més present del què ho fem.

3- Punts de partida

La setmana passada a la secció "El Contraatac", del Periódico, es publicava un text anomenat "Nostàlgia del punt de partida", d'un tal Antonio Franco. No me'l vaig llegir perquè vaig pensar que segurament aniria sobre el procés i em sembla un tema absolutament depriment que no té res a veure, ja, amb els debats polítics que realment farien falta. Tanmateix, en el títol vaig trobar-hi alguna cosa que em va interessar. Recordar el punt de partida: d'on va començar tot? Crec que és en un espai com el d'aquesta facultat on us trobareu amb moltes coses que, a la llarga, poden acabar demostrant haver estat el punt de partida d'altres coses. Per això, gaudiu-ho i deixeu-vos portar. Al principi, tot és possible. I això té a veure amb el foc. Després del foc: un nou principi. Quan res està construït, encara, quan res s'aguanta gaire, aleshores pots fer tot el que vulguis, per més que siguin pocs els recursos que tens. Un punt de partida anuncia que a continuació es transformarà en una línia. Si no, seria només un punt. No, un punt de partida és aquell que està prometent que en algun

1 "5 Proposals": <https://www.annadot.net/5-proposals/>

moment s'estirarà en alguna direcció i serà línia. Amb el temps, tendim a oblidar els punts de partida, i potser està bé que sigui així.

El nostre amic Italo Calvino, de fet, que ens acompanya avui aquí, va escriure, en la novel·la "Si una nit d'hivern un viatger..." la frase:

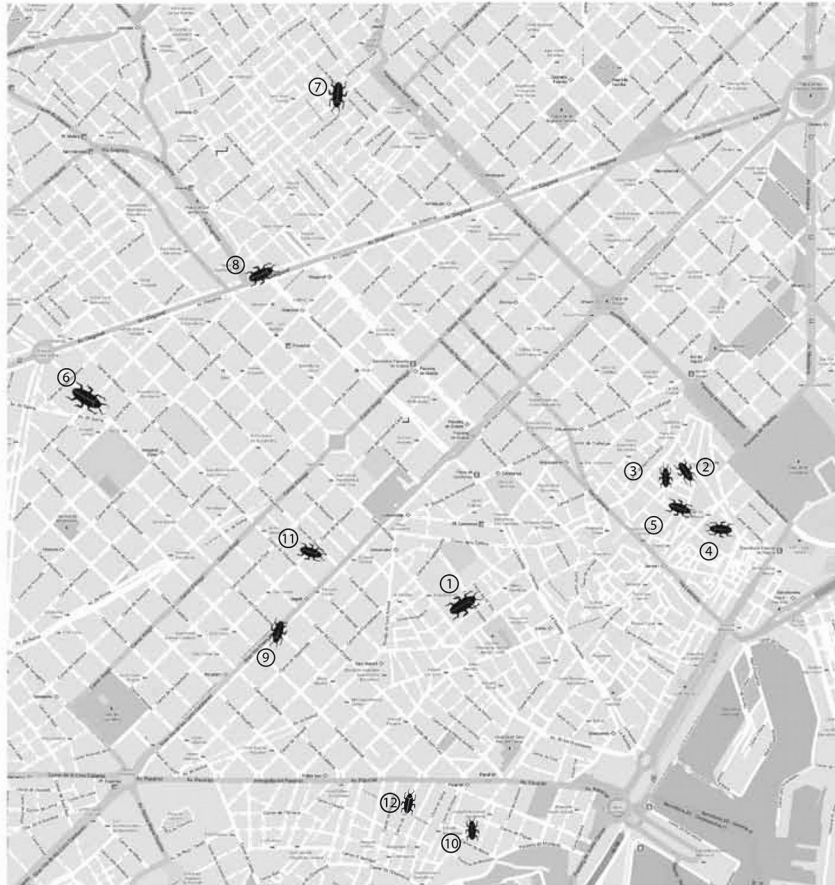
"Sols històries que resten en suspens i es perden pel camí..."

Es referia als inicis. A les primeres paraules que obren un text. Les primeres paraules són punts de partida, prometen altres paraules, que poden ser moltes, i segons quines siguin les que hi anem posant, ens anem desviant del punt de partida, anem obrint camí, i sovint està bé.

4- El joc

La primera proposta, la de l'amor, l'he acabat dient que "en cap cas m'arrepenteixo de res del que he fet per amor". Ara voldria afegir-hi un petit matís. No me n'arrepenteixo perquè sempre, en cada moment, tot allò que he fet des de l'amor tenia per objectiu estar amb un conjunt de persones amb qui estic bé. Tot plegat sempre ha estat una excusa per passar-ho bé amb qui estic bé, per fer allò que em donava la gana, o per conèixer algú que em feia una curiositat extrema. Un exemple d'això és el festival Plaga, que havíem organitzat amb tot d'altres artistes aquí Barcelona pels volts del 2013. La majoria érem estudiants de belles arts o d'alguna cosa similar. La nostra pregunta era: Per què hem d'esperar a que algú ens vingui a buscar per poder mostrar en públic allò que fem? Per què hem de deixar que sigui un altre aquell que decideix si el que fem pot mostrar-se en públic o no? I aprofitant que la majoria vivíem en pisos compartits, vam decidir que tothom que vulgués muntaria una exposició a casa seu el mateix cap de setmana. Mostraria allò que li donés la gana. Obra pròpia o obres d'altres. Vam coordinar-nos, tot un grup molt gran de gent molt diferent. Cadascú amb els seus amics. I el mateix cap de setmana, el del Sònar, tots muntàvem exposicions. Perquè tothom tingués el seu moment, vam dissenyar rutes: el dissabte al matí s'anava a gràcia, el dissabte a la tarda

es baixava per l'eixample i al vespre s'acabava al gòtic on havíem llogat un local per fer-hi una festa. I això últim era el més important i la raó de tot. Vam repetir el festival Plaga al llarg de 3 anys. Cada any es va sumar gent nova. No ens suposava una gran despesa econòmica i ens servia per: estar juntes, conèixer gent nova, passar-ho bé i mostrar allò que volíem mostrar.

- ① 16h Inici i presentació
pl/ dels Angels
Recitales para Interfono de Eloi Dlamau, de camí al Born.
- ② 18h-19h *Contro, recontro i Sant Vicenç!*
Estel Boada i Guim Camps
El Pou. c/Pou de la Figuera 16 baixos
- ③ 19h *No hay suficiente rabia hoy en día*
Martín Rico
c/Arc de Sant Cristòfol
- ④ 20h-00h *Escaparate #1*
Poesia, ensayo, òpera
Serafin Álvarez, Lúa Coderch, David Mutiolo y Black Tulip
c/Flasaders 23 baixos
- ⑤ 20.00h *Responda Verdadero o Falso Ciencia o Ciencia-Ficción?*
Black Tulip organiza una charla de Cristina Blanco
Espacio Practico. c/ Tarròs, 3
- ⑥ 12h. *el Passadis. A House Is Not A Home*
Caterina Almirall i Oriol Fontdevila
Gos Com Fuirg d'Angela Palacios i Quim Packard.
Comte Urgell 239, 4^a 1^a A (metro Hospital Clinic)
- ⑦ 16h. *El refugi del viatger (Voyager)*
Anna Dot, Palma Lombardo i Edgar Diaz
c/Travessera de Gràcia, n°217 entresol
- ⑧ 18h *Tens mobles no tens casa.*
Alicia Kopf
BoConcept. c/Diagonal, 468.
- ⑨ 19.30h.
Pere Faura, performance *Danza real ya!*
Cristina Garrido, video *Nothing Will Have Taken Place but the Place.*
Gran Via, 504, 1^a 2^a
- ⑩ 19:00h-20:30h *No Exit.*
Elisenda Selvas + concert Sauros
Nook-nook. c/ nou de la rambla 143
- ⑪ 14h *Imaginary vs. Real USA*
Irena Visa i Weston Ashforth Wiener
c/ Diputació 174
- ⑫ 17h *Sobremesa, hostias, pintura y belleza*
Alejandra Atares, Efrén Álvarez, Josep Domínguez, Carlota Juncosa, Aleksandra Kopff, Errol Sari i Claire McBride
Espacio a 80 euros. c/ poeta cabanyes 44
- ⑩ 19'30h-22h *Invasió final*
diversos artistes
Marla Jacarilla, Petia Cervera, Estel Boada, Miquel Garcia, Gerard Cuartero
Nook-nook. c/ nou de la rambla 143

Crec que el context artístic té la possibilitat d'oferir-nos un espai de llibertat que, pel poc que he pogut conèixer fins ara, no m'ha semblat veure'l a cap context més. Per aquest motiu, sempre he pensat que, si ens hi posem, ha de ser per jugar. Difícilment el què fem aquí ens treurà de pobres i, posades a dedicar-hi energia, com a mínim passem-nos-ho bé. Les possibilitats de fer coses al context artístic ens poden acabar portant a situacions que, en cap altre feina trobaríem. Penseu, per exemple, en quan el mateix Francis Alys que abans us he ensenyat assenyalant el cel va preguntar-se si seria possible moure una duna i va convocar a 400 o 500 persones per fer una línia recta i anar fent palades de sorra endavant...

VÍDEO FRANCIS ALYS - WHEN FAITH MOVES MOUNTAINS:

https://www.youtube.com/results?search_query=francis+alys+when+faith+moves+mountains

I amb això del joc, hi ha implícita la pregunta. L'espai de l'art és aquell on, almenys per a mi, podem formular preguntes que en cap altre lloc podríem fer: Pot la fe de 500 persones moure una duna? Podem omplir una casa amb l'aigua del mar? Podem convertir una galeria en un habitatge?

Podem disfressar-nos de Blanca Neus i intentar entrar a Disneyland Paris?

VÍDEO PILVI TAKKALA: <https://vimeo.com/117571113>

Tot i l'absurditat que podem veure en aquesta mena de situacions, hi ha una cosa que és evident: són experiències d'aprenentatge. Si et vesteixes de Blancaneus i et plantes a Disneyland París amb 30 anys, generes una situació subversiva: et comportes de manera inesperada en un context on hi ha unes normes que tothom té apreses de manera inconscient. I aquestes normes es posen de manifest. En l'espai de l'art, podem preguntar-nos què passa si ens comportem d'una altra manera, només amb

l'afany lúdic. Un altre exemple que m'encanta d'això és el projecte "El model", de Palle Nielsen al Moderna Museet d'Estocolm, l'any 1968.

He dit que faria sis propostes. Que una, la última, la deixaria oberta i que, per tant, n'hi hauria cinc de preparades. Però confesso que així, de clares, només tinc aquestes 4:

AMOR

FOC

PUNT DE PARTIDA

JOC

És per això que he pensat que, arribada a aquest punt, i si encara no m'he mort, la cinquena podria sortir d'una carta aleatòria de la baralla del tarot de Marsella.

La sisena només la sap l'Esther.